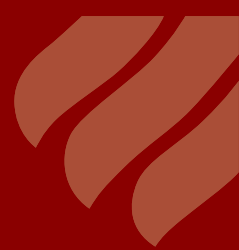

Charita

časopis Slovenskej katolíckej charity

štvrtročník No. 3 2010 (nepredajné)

**Pripravujeme:
Deň otvorených dverí**

Slovko „nejde to“ nepoznám

Povodne

EDITORIAL

Bohatstvo kontra chudoba

Stará Ľubovňa je mesto, v ktorom žijem. Je to mestčko s niečo vyše 16-tisíc obyvateľmi na východnom Slovensku. Okrem svojej polohy poblíž poľských hraníc je preň príznačná vysoká miera nezamestnanosti, nedostatok pracovných príležitostí a nízka životná úroveň. Životné príbehy ľudí žijúcich v mojom okolí a neustály problém s prácou, ma prinútil rozmýšľať o tom, čo vlastne znamená chudoba, nezamestnanosť a boj o prežitie.

Aby som pochopila, čo chudoba je, nemusela som sa naučiť žiadnu poučku. Vidím ju denno-denne. Pri slove chudoba napadnú ľuďom rôzne veci. Niektorí sa cítia chudobní, keď ako jediný z triedy nemá telefón s dotykovým displejom. Iní sa cítia chudobní, keď žije v tesnom panelákovom byte a všetci jeho známi v pekných rodinných domoch. Ale čo takí, čo nemajú čo jesť alebo bývajú v polorozpadnutých chatrčiach? Chudoba je všade okolo nás. Nie, nemyslím tú chudobu, keď sa niekto cíti menejcenným za to, že si nemôže dovoliť značkové oblečenie alebo moderný televízor. Hovorím o chudobe konkrétnej tvrdej bolestivej, ktorá nie je len škaredým údajom v štatistikách, ale predovšetkým životom obrovských máš ľudí. Prebúdzajú sa vo mne mnoho otázok. Prečo sa niektorí ľudia rodia do blahobytu a iní, úplne rovnakí ľudia, do najotrásnejšej chudoby? Som presvedčená, že je veľmi nesprávne obviňovať za biedu všetkých chudobných každého na druhej strane - všetkých bohatých. Netreba to porovnávať. Slepá nenávisť voči bohatým trápenie chudobných nevyrieši. Ak máme ozajstný záujem riešiť chudobu, nezamestnanosť či zvýšenie životnej úrovne všetkých ľudí vo svete, na chvíľu sa zastavme. Môžeme snáď pomôcť neznámym ľuďom v neznámych krajinách, keď sa nájdu zúfalo biedni ľudia i na Slovensku? Je to problém nás všetkých. Roky neefektívnej pomoci v mnohých prípadoch dokázali, že zle premyslená a nesprávne ciele pomoc môže napáchať viac škôd ako úžitku. Namiesto posmechu a ľutovania, dajme ľuďom šancu postaviť sa na vlastné nohy i s našou podporou, pomocou či povzbudením. Pokúsme sa nájsť cesty na zlepšenie sociálnej situácie ľudí, vytvárať podmienky na odstraňovanie príčin nerovnosti v spoločnosti, byť tam, kde je to najviac potrebné, stáť pri tých, ktorí to potrebujú.

Eva Halamová

Sociálne centrum, Stará Ľubovňa

Slovenská katolícka charita (SKCH) je neštatná nezisková organizácia, ktorá poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby všetkým ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmysľanie.

Právnou formou SKCH je „Účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti“, zriadené Konferenciou biskupov Slovenska, a je samostatnou právnickou osobou. V zmysle Kódexu kanonického práva je SKCH konfederáciou verejných združení; tvoria ju arcidiecézne, diecézne charity a Bratislavská katolícka charita, ktoré sú samostatnými subjektami s vlastnou právnou subjektivitou.

ADRESÁR SKCH

Slovenská katolícka charita Sekretariát

Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
Fax: 02-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500 ČSOB Bratislava

Bratislavská arcidiecézna charita

Adresa: Heydukova 14,
811 08 Bratislava
Tel., fax: 02-5292 0275
E-mail: charitaba@charitaba.sk
http://www.charitaba.sk/
Účet: 4010078918/3100
Ludová banka Bratislava

Trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: battarci.charita@stonline.sk
http://www.charitatt.sk/
Účet: 4008297855/7500 ČSOB Trnava

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: charita.nr@ba.telecom.sk
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax.: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
http://www.charitabb.sk/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 519, Fax: 053-4424 519
E-mail: caritas@nexta.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634-592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.roznava@gmail.com
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
http://www.gkcharita-po.sk/
Účet: 4008425976/7500 ČSOB Prešov,
VS: 001-10

Gréckokatolícka eparchiálna charita

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Diecézna charita Žilina

Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
http://www.dcza.sk/charita
Účet: 0424702305/0900
Slovenská sporiteľňa Žilina

Obsah

Z DIECÉZNYCH CHARÍT

Povodne - (p) o nich **4**

ROZHOVOR

Slovko „nejde to“ nepoznám **6**

TÉMA

Blízko pri človeku v Európskom roku boja proti chudobe **8**

Z SKCH SEKRETARIÁT

Projekt na Haiti **14**

Z DUŠE

Poodkry význam lásky **15**

**PRVÝ DENNÝ STACIONÁR NA ORAVE
OTVORENÝ**

Pracovať a zároveň sa dobre postarať o svojich staručkých, chorľavých rodičov? Bez pomoci a opatrovatelky je to v dnešných časoch takmer nepredstaviteľné. No dá sa, ak sú na to vytvorené podmienky. Prvé charitné zariadenie na Orave, ktoré umožňuje takýto komfort pre fungovanie viacgeneračných rodín, je otvorené od júna v Námestove.

Spíšská katolícka charita v spolupráci s mestským úradom zrekonštruovala priestory v bývalej fare a vytvorila v nich denný stacionár (DS) blaženej Zdenky Schellingovej. Jediné zariadenie svojho druhu, nielen na Orave, ale v celej Spíšskej diecéze, posvätil v nedeľu 6. júna 2010 prezident Slovenskej katolíckej charity, biskup Štefan Sečka. Ide o zariadenie s denným pobytom, kde sa o klientov stará kvalifikovaný personál.

DS je určený pre starších alebo zdravotne postihnutých ľudí, ktorí sú menej samostatní. Naši klienti žijú doma, nepotrebujú domovy dôchodcov. Naše zariadenie

pomáha príbuzným, ktorí pracujú, tým, že môžu počas ich pracovnej doby zveriť blízkeho do rúk kvalifikovaných odborníkov. Prevádzkovateľ ráta aj s tým, že klienti zariadenia nemusia byť zdraví, preto sa o nich bude starať aj zdravotná sestra a ošetrovatelka. Zariadenie má kapacitu 10 až 15 miest. Do denného stacionára v Námestove môžeme prijímať klientov nielen z Námestova, ale aj z okolitých dedín, ak na to bude postačovať kapacita. Dovozy a odvozy si v súčasnosti musia zabezpečiť príbuzní, ale v priebehu septembra, plánujeme zapojiť vlastné motorové vozidlo. Prevádzkové náklady DS pre seniorov čiastočne hradí samospráva, časť nákladov platia aj samotní klienti. Denný príspevok klienta je stanovený vo výške 5 eur.

Poslaním DS je skvalitniť a zlepšiť život seniorov a osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, snaha o dosiahnutie najvyššieho možného rozvoja ich osobnosti, vyplniť voľný čas, vytvoriť podmienky pre zamedzenie osamelosti a zároveň neprerušit rodinné väzby.

V DS poskytujeme:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby,
- sociálne poradenstvo,
- sociálnu rehabilitáciu,
- záujmovú, kultúrnu a relaxačnú činnosť.

Zabezpečujeme:

- aktivizačné programy,
- skupinové kondičné cvičenia,
- priestor na odpočinok,
- hygienický dohľad,
- stravovanie (desiata, obed, olovrant),
- základnú ošetrovateľskú starostlivosť (napr. meranie krvného tlaku, dohľad nad užívaním liekov, aplikácia inzulínu, sledovanie glykémie a iné).

V budúcnosti predpokladáme, že sa budeme venovať v tomto zariadení aj ľuďom s diagnózami ako Alzheimerova či Parkinsonova choroba, preto budujeme interiér a prístup bezbariérový. Pripravujeme pro-

jekt, ktorým by sa nám časť prostriedkov investovaných do tohto DS mohla vrátiť. Zároveň by sme chceli vybudovať takéto zariadenie aj v neďalekom Oravskom Veselom, no to je zatiaľ vízia do budúcnosti.

Kontakt: Ul. Cyrila a Metoda 318 /budova bývalého Farského úradu/, tel.: 043/55 812 54, 0904 50 14 15

Jolana Kubicová

predstavená Domu Charitas Blahoslavenej Zdenky Schellingovej

SVIATOK SV. KRIŠTOFA V MARTINE

V minulom čísle časopisu sme informovali o novozriadenom Dome charity sv. Krištofa v Martine, ktorý je nízkoprahovým denným centrom. Na stredu, 28. júla, pripadlo v kalendári práve toto meno - sv. Krištof. V Diecéznej charite Žilina sa pri tejto príležitosti konala malá oslava patróna zamestnancov spolu s klientmi.

V rámci spoločného posedenia nechýbal kultúrny program a sviatočný obed. Sestra Katarína Števicová, zamestnankyňa Domu charity sv. Krištofa, priblížila všetkým prítomným osobnosť sv. Krištofa. Posedenie spestrila spevom slabovidiaca pani Zuzana Gregorová, ktorá zaspievala náboženské i svetské (vrátane rómšských) piesne s veľmi

pozitívnym ohlasom. „Účastníci posedenia boli milo potešení a ešte dlho diskutovali o živote sv. Krištofa. Sme radi, že sme aj takýmto spôsobom mohli spríjemniť život tým, ktorí sú v núdzi,“ hovorí vedúci nízkoprahového denného centra.

Dovoľte mi predstaviť tohto svätého v krátkom príbehu. Sv. Krištof, silný telom i duchom, sa po poučení kresťanským pustovníkom rozhodol hľadať Ježiša Krista netradičným spôsobom. Na svojich silných pleciah prenášal ľudí cez dravú rieku, v ktorej mnohí pri jej brodení zahynuli. Sv. Krištof sa svojho vyčúreného sna - slúžiť najmocnejšiemu Pánovi zeme, Ježišovi Kristovi, dočkal, keď raz večer zavolať na neho malý chlapec: „Krištof, poď sem, prenese ma!“ Krištof vyložil dieťa na ramená a vstúpil do rieky. Keď sa začal brodiť, váha dieťaťa vzrastala a pot mu stekal ako dažďové kvapky po tvári. Ťarcha chlapca bola ako celý svet. Keď zložil chlapca, ustatý zvolal: „Keby som niesol celý svet, nebol by ťažší ako ty, chlapče.“ Tu chlapec dojemne odpovedal: „Krištof, niesol si viac ako svet. Niesol si Kráľa sveta, Stvoriteľa sveta. Ja som Ježiš Kristus.“

František Kočalka

vedúci Domu charity sv. Krištofa v Martine

FARSKÉ CHARITY ROZŠÍRILI SVOJE RADY

V Diecéznej charite Rožňava vznikla v decembri minulého roka vo farnosti Fiľakovo nová farská charita. Z podnetu pani Army Koronciovej a so súhlasom pátra Stanislava bol v kláštore pri farskom kostole zriadený šatník, ktorý má slúžiť ako pomoc núdzným v meste Fiľakovo. Otvorenie a vysvätenie priestorov šatníka sa uskutočnilo 11. decembra 2009.

Sociálny šatník uvítali aj predstavitelia mesta, lebo v tomto priemyselnom centre je mnoho nezamestnaných, ktorí potrebujú pomoc. Na otvorení sa zúčastnili aj dobrovoľníci z Charitatívno-sociálneho centra Lučenec, ktorý odovzdali dobrovoľníkom vo Fiľakove skúsenosti v charitatívnej práci zo svojho mesta.

Jozef Kováč

riaditeľ DCH Rožňava

Povodne – (p)o nich

V priebehu príprav tohto čísla časopisu sme boli svedkami rôznych udalostí, pekných aj menej príjemných. Zaťažkávajúcou skúškou mnohých spoluobčanov boli povodne v letných mesiacoch. Slovenská katolícka charita sa prostredníctvom diecéznych charít zapájala do pomoci obciam materiálnou aj finančnou pomocou. Na spolupráci sme sa dohodli aj s Konferenciou biskupov Slovenska, OZ Človek v ohrození a Človek v tísni. Je to historicky vôbec prvá dohoda o spoločnom postupe koordinovanej, efektívnej a transparentnej pomoci na Slovensku.

CHARITA ROZDALA VYŠE TONY POTRAVÍN

Skrine, koberce, posteľ, šatstvo i konzervy, tým všetkým pomohla Spišská katolícka charita obetiam tohtoročných povodní. Viac ako dvom stovkám rodín na strednom a hornom Spiši rozdala veci, ktoré pred záplavami boli pre nich samozrejmosťou. Takmer pol druhu tony potravín ešte aj dnes putuje do rodín, ktoré to najviac potrebujú.

Podľa riaditeľa úradu ekonomiky Spišskej katolíckej charity Jozefa Matlocha ľudia, ktorých povodeň nepostihla, sa k trpiacim neobrátili chrbtom, ale pomáhali. Posielali najmä šatstvo, no ponúkali aj nábytok. „V prvej fáze sme ľuďom požičali 75 elektrických a naftových vysušovačov a odvlhčovačov. Pomohla nám ich zabezpečiť Košická arcidiecézna charita, organizácia Človek v tísni a Slovenská katolícka charita,“ uviedol J. Matloch. Pomoc smerovala najmä do spišských obcí Markušovce, Letanovce, Hrabušice, Betlanovce, Kluknava, Richnava, Kolinovce, ale aj miest ako Spišská Nová Ves, Spišské Vlchy, Stará a Nová Ľubovňa, Kežmarok, Podolíneec či Ľubica. Podľa J. Matlocha najväčší záujem bol o nábytok, najmä posteľ, skrine a koberce. Charita rozdala aj 1 350 kil masových a paštétových konzerv. „Zistili sme, ktoré rodiny to najviac potrebujú a podľa toho sme ich rozdelili,“ dodal J. Matloch.

Spišská katolícka charita

VYSÚŠAČE UŽ AJ V PRIEVIDZI A HANDLOVEJ

Vo štvrtok previezla Slovenská katolícka charita 20 kusov odvlhčovačov do Prievidze, ktorú zasiahli v polovici augusta početné zrážky a spôsobili vyliatie Handlovej. Spolu s vysúšачmi má Prievidza k dispozícii aj dve kalové čerpadlá, 474 litrov čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a jednoduché pomocné náradie. Celú dodávku pomoci od Charity prebral zástupca primátora, pán Ing. Milan Dérer, ktorý dohliadne nad postupným zapožičanej techniky (vysúšачov a čerpadiel) a distribúciou čistiacich prostriedkov občanom.

Do handlovského útulku pre osamelých rodičov na Nádaždyho ulici dorazil zatiaľ jeden vysúšач. „Ďalších 25 elektrických vysúšачov spolu náradím ako lopaty, vedrá, metly, rukavice, sady na maľovanie dodala Charita MÚ v Handlovej,“ dodal generálny sekretár SKCH. Vysúšачe sú momentálne najviac potrebné pre rýchlejšie sprevádzkovanie už vyčistených pivníc a miestností, ktoré boli zaplavené. Charita upozorňuje domácnosti, aby nezačali steny maľovať skôr, než budú suché, k tomu by im mali pomôcť vysúšачe. V niektorých prípadoch bude potrebné meniť omietky. Veľmi dôležité je používať dezinfekciu, aby sa zamedzilo tvorbe plesní.

Postihnuté domácnosti v okolí Prievidze a Handlovej boli zaradené do databázy spoločnej pomoci poskytovanej Konferen-

ciou biskupov Slovenska, Slovenskou katolíckou charitou, Človekom v ohrození a Človekom v tísni. Podporiť zbierku SKCH môžete do novembra, č. účtu: 4008058424/7500, VS 170. Doteraz sme vyzbierali 170 tisíc eur. Ďakujeme.

MATERIÁLNA POMOC PŘIBLIŽNE 1500 DOMÁCNOSTIAM V 50 OBCIACH

Arcidiecézna charita Košice: Malčice, Sečovce, Milhostov, Markovce, Petrikovce, Vojčice, Veľká Lodina, Krásna, Gelnica, Kysak, Orlov, Čaňa, Nižná Myšľa, Sady nad Torysou časť Zdoba

Spišská katolícka charita: Stará Ľubovňa, Nová Ľubovňa, Podolíneec, Ľubica, Kežmarok, Markušovce, Letanovce, Hrabušice, Betlanovce, Kolinovce, Spišská Nová Ves, Smižany, Richnava, Kluknava, Spišské Vlchy
Gréckokatolícka charita Prešov: Prešov, Veľký Šariš, Sabinov, Varhaňovce, Kendice, Kapušaný pri Prešove, Vranov nad Topľou, Nová Ľubovňa, Stará Ľubovňa, Lomné, Vyškovce
Diecézna charita Nitra: Hul, Maňa, Kmeťovo, Mojzesovo, Prievidza, Handlová

Poskytli sme

- 200 kusov vysúšачov miestností pre zaplavené domácnosti.
- 4200 litrov čistiacich a dezinfekčných prostriedkov určené na dezinfekciu povrchov, pitnej vody a tiež na zamedzenie tvorby plesní a kvasiniek.
- pomoc dotknutým domácnostiam s odstraňovaním škôd pomocou čerpadiel a 4 mokrosuchých vysúšачov na kalovú vodu.
- dva kamióny s nábytkom, bytovým zariadením, domácimi spotrebičmi, technikou a vecami dennej potreby, ktoré darovali občania, Nadácia SPP a.s. Spoločnosť Madalbal Bratislava darovala náradie.
- pracovníci a dobrovoľníci diecéznych a farských charít sa podieľali na analyzo-

vaní situácie a rozdeľovaní materiálnej pomoci, poskytovali psychosociálnu pomoc

- podrobný prieskum a zhodnotenie potrieb jednotlivých domácností v spolupráci s farskými úradmi za účelom rozdelenia finančných prostriedkov zo zbierky, ktorú realizovala Konferencia biskupov Slovenska v kostoloch
- Zriadenie dočasného „Skladu Solidarity“ v Bratislave v nízkoprahovej nocľahárni pri letisku. Podarilo sa nám získať priestorov pre sklad od Magistrátu hlavného mesta na Jasovskej ulici v Petržalke) za účelom prijímania materiálnej pomoci (domáce elektrospotrebiče, nábytok, veci dennej potreby, posteľná bielizeň a pod.)

Zapojili sme sa do

- projektu „Naša Bratislava“, kde sme s 20 firemnými dobrovoľníkmi začali pripravovať priestory na pre sklad Solidarity na v Bratislave na Jasovskej
- spolu s ďalšími piatimi MVO sme vypracovali koncepciu poskytovania pomoci postihnutým domácnostiam.
- 2. ročníka Festivalu mládežníckych orchestrov a zborov „Shengenský poludník - Eurochestríes 2010“, z ktorej sa dobrovoľné príspevky sústreďovali na pomoc po povodniach.

ZÁPLAVY SPOJILI SILY MIMOVLÁDNYCH ORGANIZÁCIÍ

Vzájomná spolupráca Konferencie biskupov Slovenska, Slovenskej katolíckej charity, Človeka v ohrození a Človeka v tísi nabrala konkrétne rysy. Podpis Memoranda o spolupráci medzi týmito štyrmi subjektmi odštartoval poskytovanie finančnej výpomoci z verejných zbierok rodinám postihnutých záplavami. Zmiešané terénne tímy sa po koordinačnom stretnutí rozišli do pridelených regiónov a prešetrovali situáciu v nahlásených domácnostiach. Na základe posudkov z terénu bude, podľa druhu, miery, rozsahu škôd a schopnosti rodiny riešiť vzniknutú situáciu, rodine priznaná individuálna výška podpory.

Zbierky a spôsob prerozdelenia finančnej pomoci

Výnos zbierky Konferencie biskupov Slovenska na povodne činí približne 1,5 mil., čím sa stala najsilnejšou pomedzi všetkými vyhlásenými verejnými zbierkami. Adresné prerozdelenie výnosu zbierky zaplaveným domácnostiam a administratíva projektu je v réžii Slovenskej katolíckej charity. Peňažné odškodňovanie prebehne v dvoch fázach.

V prvej fáze sa poskytla každej domácnosti, ktorú nahlásili farské úrady, jednorazová sociálna výpomoc formou darovacej zmluvy vo výške 1000 €. Prostriedky dostali jednotlivé farnosti bezhotovostným prevodom z účtu Konferencie biskupov Slovenska v druhej polovici júla.

Na základe prieskumu a verifikovania údajov, ktoré vykonávajú terénni pracovníci, bude domácnostiam rozdelená ostávajúca suma výnosu zbierky určená na výstavbu nových alebo zásadnú opravu poškodených obytných priestorov. Na tento účel sa KBS okrem SKCH rozhodla spolupracovať s mimovládnu organizáciou Človek v ohrození a Človek v tísi. Cieľom je predovšetkým vzájomná informovanosť, spravodlivé a adresné rozdelenie peňazí, koordinácia prerozdelenia pomoci a spoločné metodické po-

stupy. Z tohto dôvodu podpísali 5. augusta KBS všetky štyri organizácie Memorandum o spolupráci. Slovenská katolícka charita a Človek v ohrození vytvorila sedem dvojčlenných zmiešaných tímov, ktoré zhromažďujú v zaplavených domácnostiach výšku škody na obytných priestoroch a sociálnu situáciu rodiny. Na základe karty rodiny, v ktorej je podchytená celá obhliadka, je navrhnutý spôsob riešenia. O výške finančnej podpory priznanej pre konkrétnu rodinu rozhodovala Povodňová komisia v druhej polovici augusta. Povodňová komisia sa skladá zo zástupcov každej organizácie, plus prizvaní terénni pracovníci.

Naše spojenie = koordinovaná, adresná, transparentná pomoc

Bezprostredne po povodniach sme mali pracovníkov v teréne, distribuovali sme základné veci ako sú čistiace a dezinfekčné prostriedky, vysušovače, odvlhčovače, čerpadlá atď. S odstupom času chceme postupovať podľa zdieľanej metodiky. Jedným z hlavných bodov Memoranda o spolupráci je **spoločný** postup organizácií pri odškodňovaní, zdieľanie **spoločne** vytvorenej databázy postihnutých domácností, vytvorenie povodňovej komisie a zostavenie terénnych tímov - zhodujú sa hlavní predstavitelia oboch organizácií.

„2. augusta prebehlo v Spišskom podhradí školenie ľudí, terénnych pracovníkov, ktorí sa ešte v ten istý deň rozišli do pridelených regiónov. Prvé dva augustové týždne boli v teréne, stretli sa s farármi, starostami a preverovali nahlásené údaje zo štatistik MV SR a farských úradov, ktorými disponujeme. S hlavou rodiny vyplňali tzv. kartu rodiny, ktorá sa osvedčila v Českej republike pri minulých záplavách a na základe toho rozhoduje od 18. augusta povodňová komisia o výške príspevku pre konkrétnu rodinu. Prednostne sa plánujeme zamerať na domy určené na demoláciu alebo zásadnú rekonštrukciu. Komisia si podrobne preštuduje záznamy terénnych tímov a individuálne zohľadní pomery v domácnosti“, dodáva Radovan Gumulák z SKCH.

Materiálna zbierka s Maxi a DHL

Sú medzi nami ľudia, ktorým povodne odplavili takmer celý život. Ale vieme aj to, že sú medzi nami takí, ktorí chcú pomôcť, hoci nemajú peňazí nazvyš. Spolu s Maxi a DHL sme pripravili vecnú zbierku, do ktorej môžete počas septembra prispieť vecnými darmi aj vy. Stačí ich odnieť do niektorej z vybraných pobočiek logistickej spoločnosti DHL, ktorá sa postará o uskladnenie a následné doručenie Charite, ktorá dary rozdelí rodinám, ktoré povodňami utrpeli najviac.

Čo môžete priniesť: neotvorené hygienické a čistiace potreby, vypraté deky, posteľnú

bielizeň (nenoste hračky ani oblečenie), školské potreby, gumové rukavice, mikrovlnnú rúru, varnú kanvicu, dvojplatinčku, maliarske náradie, lopaty, metly, vedrá. Všetko stačí vhodné zabaliť, napr. do škatule, a spolu so zoznamom darovaných vecí priniesť do zberného miesta. Pre viac informácií kliknite na www.charita.sk, www.dhl.sk alebo čítajte Maxi.

Zberné miesta

(po-pia 10:00 - 17:00, Trenčín 12:00 - 15:00)
Bratislava - Na pántoch 18, **Zvolen** - Pod dráhami 1, **Košice** - Textilná 1, **Trenčín** - Bratislavská 12

Slovko „nejde to“ nepoznám

Veronika, aký odkaz by si chcela ako vyslankyňa ER 2010 vyslať?

Ponuku ambasádorky ER 2010 som prijala z toho dôvodu, že mi svet, a veci ktoré sa v ňom dejú, nie sú ľahostajné. Ak chceme, aby sa niečo zmenilo, musím začať vždy od seba. Nemôžem všetko zmeniť podľa seba, ale pokúšam sa o to aspoň spôsobom akým môžem a viem, napr. ako ambasádorka.

Čo by povedala slovenská top športovkyňa o detských časoch a štúdiách?

Rodina a známi ma vždy brali normálne. Aj ľudia v mojom okolí. U verejnosti som získala ako športovkyňa viac rešpektu a najmä to, že si ma viac všímajú. Vidia ma v TV, vedia že som športovkyňa. Napríklad ľudia ma niekedy oslovujú na ulici či v obchode a hovoria, že mi držia palce. Sú ochotnejší pomôcť mi s vozíkom. Často sa ľudia boja oslovit človeka na vozíku, pretože ho nechcú uraziť, a tak sa radšej tvária, že ho nevidia. Moja popularita je silnejšia a tak tento strach je zrazu preč. Vozík berú ako moju súčasť.

Veronika Vadovičová

Veronika Vadovičová je 27-ročná, vysokoškolsky vzdelaná, majsterka sveta v strelbe zo vzduchovej pušky a ľubovoľnej malokalibrovky zo švajčiarskeho mesta Sarganse (2006), majsterka Európy v tímovej strelbe (2005), nositeľka vyše 70 ocenení, účastníčka paraolympiád v Sydney a v Aténach. V tomto roku sa okrem športových aktivít zapája ako vyslankyňa Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (ER).

Je pre teba leto čas oddychu? Ako ho tráviš?

V polovici letných prázdnin máme vrchol súťažnej sezóny. Tam veľmi na výber nemám a musím intenzívne trénovať. Druhá polovica leta je voľnejšia. Keďže pri športe veľa cestujem, tento čas rada trávim doma s rodinou, prípadne výletíkmi po Slovensku a snažím sa oddychovať a voľne trénovať.

Sú úspechy ZŤP športovcov povšimnuté?

Šport zdravotne postihnutých je nová vec. Pre verejnosť ešte vždy málo populárna, povedala by som priam neznáma. Pomalými krokmi sa to, vďaka športovcom a ľuďom, čo okolo tohto športu robia, mení. No ešte stále je ďaleko doba, kedy bude „šport zdravotne postihnutých“ rovnocenný so „športom zdravých“. Všetko je to v ľuďoch.

Čo ťa posúvalo vpred? Čo ti dávalo silu prekonávať seba, svojich rovesníkov?

Bola som tak odmala formovaná. Rodičia ma viedli k samostatnosti a húževnatosti. Moja mama je húževnatá a správnou organizáciou vždy všetko stíha. V tom mi bola a je vzorom. Zároveň ma teší ak sa mi niečo podarí a myšlienka „nechce sa mi“ je mojim motorom.

Si mladá, no „kolesového pomocníka“ poznáš dôverne. Je pre teba nevyhnutný?

Moje postihnutie mi dovolí prejsť pár krokov, takže na invalidný vozík nie som vždy odkázaná. Napriek tomu je to môj pomocník v živote. Nie je to žiadna ťarcha, skôr naopak. Je to pomôcka, ako si ušetriť energiu, zdravie do budúcnosti a držať krok s dobou. Používam ho na dlhšie vzdialenosti. Peši by som bola pomalá a rýchlo unavená. Vozík mi v živote pomáha. No nie je vozík ako vozík. Pre každého „vozičkara“, je vhodný iný, aby splňal kritérium pomocníka. Preto sú aj také drahé a ťažko dostupné pre každého.

Japonské znaky - Počas olympiády v Pekingu sa Veronika učila čínsku abecedu a základné slová. Na papieroch sú napísané mená Veronika a Radko.

Ako sa presúvaš, keď si potrebuješ niečo vybaviť?

Bývam na dedine, a tak musím do mesta dochádzať. Aj na tréningy sa presúvam do 25km vzdialenej dedinky od domu. Tam sa presúvam s autom. Auto tiež považujem ako moje nohy. Bez neho by som sedela asi doma, keďže verejná doprava tu na Slovensku ešte zďaleka nie je prispôbena na bežnú prepravu ľudí so zdravotným postihnutím. Auto mám upravené na ručné ovládanie, a teda sa odveziem sama a nepotrebujem šoféra. Našťastie takto upravované autá sú na Slovensku bežne dostupné a kto takto upravené auto potrebuje, dá sa to bez väčších komplikácií zaradiť.

Pripúšťaš si odlišnosť?

Som iná. Bolo by nesprávne keby som si to nepripustila. Narodila som sa takto. Nevieť aké je byť „zdravou,“ tak mi to neprekáža veľmi. Lutovať sa mi nepomôže a ani si nespomínam, že by som sa niekedy lutovala. Lutujem iba ak mi niečo ujde, či zmeškám z mojej viny. Ľudia si všimajú, čo je iné, odlišné či nové. V tomto prípade sú skôr niekedy neprímerané reakcie. Posledné dva roky som navštívila množstvo škôl. Deti sa so mnou zoznámili a ich reakcie boli zrazu „normálne“.

Čo si im rozprávala?

Hovorila som im o mojom športe, o vozíku a tak... deti sú zvedavé a keď ma spoznali, už som nebola pre nich atrakcia, ale pochopili k čomu je vozík, alebo prečo tak chodím. Jednoducho z neznámeho sa stalo známe.

S rodinou a oceneniami – Na ocenenia zo súťaží je pyšná celá rodina: babka, brat so švagrinou, dokonca aj Veronikina trojročná neterka

V zime – S kamarátmi na zimnom kempu v Dudinciach. Keď práve nelyžovali, robili prechádzky po okolí.

Sú podľa teba postihnutí ľudia sociálne vylučovaní?

Žiaľ áno a tých prípadov je ešte vždy mnoho. Odstrániť sa to dá jednoducho, no je to tiež dlhá cesta. Pôjde to odstraňovaním bariér. Ak sa niečo stavia nové, či upravuje, tak to treba hneď prispôsobiť na bezbariérovú. Ďalej viac dbať na rehabilitáciu. Čoraz viac pribúda nehôd a teda ľudí na vozíkoch. Na Slovensku je len jedno kvalitné rehabilitačné centrum, no jeho steny sa neroztahujú podľa aktuálnej potreby. Čas určený na rehabilitáciu sa z toho dôvodu skraca, čo je na škodu ľudí odkázaných na terapiu.

Ako by si povzbudila napr. deti s postihnutím v charitných zariadeniach?

Aby išli vždy za svojimi snami a pocitom šťastia. Aby boli v prvom rade zvedavé, potom húževnaté a vytrvalé a najmä, aby zabudli na slovo „nejde to“. Dôležité je pokúsiť sa, nie dosiahnuť. Tak ako v športe nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa. Šport či umenie je spôsob ako sa začleniť do života. Prináša interakcie medzi ľuďmi. Práve táto interakcia je to začlenenie. A aby to bolo kompletne, musí prísť aj prispôbenie. Handicapovaný človek nemôže čakať, že sa mu bude všetko prispôsobovať hneď. Musí sa sám prispôsobiť a potom je život krajší, plný vzájomných interakcií.

Ďakujem ti za milý rozhovor.

Andrea Topolská

Nové priateľstvá – Veronika sa skamarátila s členom organizačného tímu Kórey.

Blízko pri človeku v Európskom roku boja proti chudobe

DOVOLTE MI VLOŽIŤ NA ÚVOD TEJTO TÉMY SLOVÁ PODPREDSEDNIČKY KREŠŤANSKEJ ASOCIÁCIE TALIANSKYCH PRACUJÚCICH PAOLY VACCHINOVEJ, KTORÉ STAVAJÚ DO CENTRA EKONOMICKÉHO DIANIA HODNOTU ĽUDSKÉHO ŽIVOTA V KAŽDEJ JEHO FÁZE. „TÁTO EKONOMICKÁ KRÍZA NESIE RIZIKO, ŽE NÁS UROBÍ MENEJ CITLIVÝMI A MENEJ POZORNÝMI K INÝM ĽUĐOM, KTORÍ NAPRIEK NAŠIM ŤAŽKOSTIAM SA NACHÁDZAJÚ V PODMIENKACH CHUDOBY NEPOROVNATEĽNEJ S NAŠOU. NAOZAJ ZÁKLADOM JE OBJAVIŤ DUCHA BRATSTVA, KTORÝ NÁS ZJEDNOTÍ, ABY SME SA NEDÍVALI NA INÝCH, ZVLÁŠŤ NA INÝCH CHUDOBNÝCH, AKO NA HROZBU. ZOČI-VOČI ŤAŽKOSTIAM, AJ EKONOMICKÝM, KTORÉ SA V TÝCHTO ROKOCH DOTÝKAJÚ AJ NÁS, JE PRVOU VECOU, ČO MUSÍME UROBIŤ – NEUVAŽOVAŤ O UZATVORENÍ SA DO EGOIZMU, MYSLIAC IBA NA SEBA SAMÉHO, NA SVOJU RODINU, HLADIAC IBA NA SVOJE VLASTNÉ DOBRO.“ A ŽE EXISTUJÚ ORGANIZÁCIE, KTORÉ MAJÚ OTVORENÉ OČI, UŠI, SRDCA AJ DVERE SA PRESVEDČTE V NASLEDUJÚCEJ RUBRIKE.

Charita si pripomína 20 rokov obnovenia činnosti po revolúcii

Spomenie si niekto, čo významné sa udialo v Charite pred 20 rokmi? V tomto roku slávime druhú desaťročnicu od obnovenia činnosti po revolúcii, presne 6. novembra 1990 prijala Konferencia biskupov Slovenska Stanovy – dokument upravujúci základné pomery v SKCH.

Pri tejto príležitosti a tiež v rámci Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu pripravujeme Deň otvorených dverí (DOD). DOD v SKCH pripadá na piatok, 19. novembra 2010. Uvedené zariadenia môžu navštíviť školy, záujmové spolky a združenia, centrá voľného času, rodiny s deťmi, farské spoločenstvá, dobrovoľníci v čase od 10.00 do 19.00 hodiny. Zariadenia sa predstavia návštevníkom v rôznych programoch, či už to budú výstavy, hry a súťaže, možnosť diskutovať s klientmi či zamestnancami. Nebude chýba ani drobné pohostenie a malý suveníry pre každého. Pozývame vás využiť túto ideálnu možnosť spoznať činnosť daného zariadenia, nájsť si k sebe cestu, podporovať sa. Bližšie informácie zverejníme na www.charita.sk v októbri.

ZOZNAM ZARIADENÍ: Nitra – Dom charity sv. Rafaela, Štúrova 57, **Banská Bystrica** – Dom pre núdznych, Tajovského 1, **Martin** – Dom charity sv. Kristofa, Kollárova 24, **Čadca** – Dom charity sv. Gianny, Kukučínova 4, **Žilina** – Dom charity sv. Vincenta, Predmestská 12, **Lučenec** – Charitatívno-sociálne centrum sv. Rity, ul. Dr. Herza 3, **Prešov** – Útulok Archa, Pod Táborom 33, **Košice** – Charitný dom sv. Alžbety, Bosákova, **Bratislava** – Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul, Ivánska cesta 32.

Zapojené zariadenia sa zameriavajú na chudobných ľudí bez domova a sociálne odkázaných, poskytujú im sociálne poradenstvo, prístrešie, jedlo, šatstvo, priestor na osobnú hygienu, ľudský prístup a láskavé slovo.

Spoluorganizátormi DOD je Informačná kancelária Európskeho parlamentu a Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku. Ďakujeme za podporu.

at

V službe deťom

Naše zariadenie – Detský charitný dom v Považskej Bystrici – vzniklo ako jedno z prvých charitných zariadení svojho druhu na Slovensku po obnovení činnosti SKCH. Svoju činnosť sme oficiálne zahájili 08.01.1993 ako jeden z prvých detských domovov rodinného typu v rámci našej republiky. Pri zahájení činnosti zariadenia nám boli nápomocní z rakúskej charity i nemeckého mesta Passau. Zvyšok nemalých nákladov bol v rézii SKCH. Naše zariadenie vzniklo a funguje hlavne vďaka úsiliu a podpore zanietených ľudí, jednotlivcov v podstate z celého Slovenska so snahou pomôcť deťom v ich ťažkej životnej situácii.

Za takmer 20 rokov fungovania zariadenia sme prešli viacerými zmenami, presťahovali sme sa do inej budovy v rámci mesta. Našou veľkou devízou bolo to, že sme od prapočiatkov fungovali ako detský domov rodinného typu, a tak nás až tak necitlivo nezasiahla transformácia detských domov na prelome milénia. Určite sme boli počas našej existencie najviac ovplyvňovaní zmenami v rámci legislatívneho procesu a meniacej sa koncepcie štátnej sociálnej politiky – zákon o sociálnej pomoci č. 195/1998 Z.z., zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele č. 305/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov. Tieto procesy neboli vždy priaznivo naklonené nešťatným

zariadeniam a často sme boli postavení pred početné namáhavé situácie. A tak stále bojujeme s ubúdajúcim počtom klientov, a tým aj zníženým finančným príspevkom na prevádzku zariadenia.

Od roku 2001 sme vďaka finančnému príspevku z lotérií začali s prestavbou neobývanej časti zariadenia, aby sme vytvorili priestory pre deti. Dnes máme v týchto priestoroch umiestnenú skupinu mladých dospelých, ktorí sa pripravujú na osamostatnenie. Do budúcnosti však počítame s tým, že v daných priestoroch začneme poskytovať novú sociálnu službu, v čom vidíme perspektívu zariadenia. V súčasnej dobe však venuje svoju pozornosť dvadsaťjeden deťom, o ktoré sa rodičia nevedeli, nemohli alebo nechceli postarať. Aj vďaka projektu „Podajme ruku deťom“, na ktorom sa spolupodieľa rakúska charita a nadácia Erste Bank, môžeme našim deťom sprostredkovať vzdelávacie a voľnočasové kultúrne i športové aktivity. Pri našej práci veľmi oceňujeme pomoc a podporu jednotlivcov, farských charít, hlavne v Prečine a v Domaniži, ktorí nám pomáhajú individuálnymi finančnými darmi, potravinovými zbierkami i materiálnou pomocou. Teší nás tiež duchovná služba vdp. Galvánka, vďaka ktorej máme v zariadení slúžené svätej omše a deti častejšie prístupujú k sviatosti zmierenia.

Veľmi dobré vzťahy udržiavame aj s našimi bývalými klientmi, s ktorými sme v osobnom, telefonickom i mailovom kontakte. Hlavní tí, ktorí zvládli naozajstný samostatný život, sú pre nás svetielkami, ktoré nás utvrdzujú v tom, že naše snahy a námahy neboli zbytočné. Tým, ktorí neboli až takí úspešní v procese osamostatňovania, sa snažíme byť nápomocní pri riešení problémov a zložitých životných situácií. Veď ako povedal sv. don Bosco, patrón mládeže:

„Kto sa málo namáha, zažije málo radosti, kto sa veľa snaží, zažije aj veľa radosti.“

Elena Baculíková

DCHD Považská Bystrica

Sme tu pre chudobných a sociálne vylúčených

Projekt „Nie ste v tom sami, s nami to ide ľahšie“ realizuje Arcidiecézna charita Košice od marca tohto roka. Bol podporený v rámci Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010) a realizuje sa zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu SR. Čitateľom prinášame krátku správu o jeho vývoji do dnešného dňa.

V predošlom čísle sme informovali o tom, že projekt je zameraný na realizáciu terénnej sociálnej práce v meste Košice a na realizáciu osvetových prednášok o problematike chudoby a sociálneho vylúčenia.

Práca v teréne je vykonávaná 3-5 krát týždenne počas dňa, od včasných ranných (cca 7.30) až do podvečerných hodín (po 18.00) a je zameraná na vyhľadávanie klientov, distribúciu informačných letákov, informovanie klientov o možnostiach pomoci a poskytnutie sociálneho poradenstva. Prax od marca ukazuje, že predpoklad úspechu sa v prípade mnohých klientov výrazne zvyšuje opakovaním intervencií, čo znamená, že počet kontaktov s osobami z cieľovej skupiny je výrazne vyšší, než konečný počet klientov, ktorých terénni pracovníci aj zaevidujú.

Kontaktovaní klienti - po „zistení“ statusu bezdomovca a ochote (i schopnosti - alkohol...) komunikovať - dostanú prvotné informácie, prečo ich terénni pracovníci oslovujú, s ponukou možnosti využiť služby poskytované v Charitnom dome sv. Alžbety (ChD). ChD sv. Alžbety slúži ako útulok a nocľaháreň pre ľudí bez domova. Okrem možnosti ubytovať sa v útulku či nocľahárni je to i poradenstvo, asistancia a vedenie pri riešení osobných problémov. Rovnako

sú im ponúknuté i služby Charitatívno sociálneho centra (ChSC) ako jednej z foriem poradenskej a servisnej činnosti klientom odkázaným na pomoc iných, vrátane hygienickej očisty, sociálneho šatníka a pod. Zriaďovateľom služby je ADCH, spolufinancuje ju KSK.

Klienti informovaní aj o i iných zariadeniach v regióne a iných poskytovateľoch sociálnych služieb. Poradenstvo a práca s klientmi, ktorí ponuku prijmu, sú následne vykonávané v ChD pravidelne v utorok a štvrtok doobeda, v dohodnutých prípadoch aj mimo tohto času. V priemere na jednotku (jedna „pochôdzka“ v teréne) terénnej sociálnej práce (TSP) pripadá cca 5 - 15 oslovených občanov. Kontakt s oslovenými klientmi je dokumentovaný formou predtlačenej Záznamového hárku, opakované kontakty sa zaznamenávajú na

zadnú stranu formulára (bez predtlače). Prvé aktivity v oblasti TSP v rámci projektu sa uskutočnili v lokalitách, kde je výskyt potenciálnych klientov evidentný a všeobecne známy, ako napr. priestory a blízke okolie železničnej a autobusovej stanice, staničný park, Hlavná ulica, nákupné centrum a pod.

Značná časť práce terénnych sociálnych pracovníkov bola zameraná i na kontaktovanie príslušných zodpovedných pracovníkov v samospráve (miestnych úradoch mestských častí mesta Košice), mestskej i štátnej polície. Následne boli dohodnuté pracovné stretnutia, v rámci ktorých boli podané informácie o projekte (vrátane tlačovín pripravených na tento účel). Recipročne sa získavali informácie o situácii a stave „bezdomovectva“ v jednotlivých lokalitách. V niektorých prípadoch boli dohodnuté a aj zrealizované spoločné výkony TSP a MČ v teritóriu danej mestskej časti. Oslovené boli všetky mestské časti.

Kontaktované boli doteraz MČ Sever, Juh, KVP, Západ, Jazero a MČ Ťahanovce - sídlisko

Pracovné stretnutia sa zrealizovali v štyroch MČ: Juh, Západ, KVP a Ťahanovce - sídlisko. V týchto MČ boli tiež zrealizované spoločné „šetrenia“ - výkony TSP a dohodnuté následné kroky v oblasti spolupráce. Mimo jednotlivých MČ boli kontaktovaní a k spolupráci vyzvaní aj predstavitelia Mestskej polície v staniaciach MČ Staré mesto, MČ KVP i Západ a štátnej polície MČ Sever.

Celkový počet oslovených z cieľovej skupiny je 146 z toho 31 žien.

- Ubytovanie využilo, neraz len krátkodobu, 35 klientov

Čo si myslia o projekte študenti stredných škôl v Košiciach?

„Môj postoj k bezdomovcom sa zmenil vďaka dnešnej prednáške. Doteraz som bezdomovcom brala ako ľudí, ktorí len pijú a nič iné nevedia. Lenže uvedomila som si, že aj oni sú ľudia a majú právo na život a taktiež majú také isté práva ako my. Zakúpením Nota Bene odteraz mile-rada pomôžem bezdomovcom, aspoň oni sa snažia nejako si privyrobiť k svojmu životu. Držím palce, aby sa im darilo.“

„Bola to poučná a pekná prezentácia, ktorá zmenila môj pohľad na život!. Nikto nevie, ako môže dopadnúť a platiť, že všetci ľudia sú si rovní.“

„Musím sa priznať, že bezdomovcom som stále odsudzovala, lebo stále ma len obťažovali, pýtali peniaze na alkohol, cigarety... A môj pohľad bol taký, že si za to sami môžu, lebo nič nerobia, aby napravili svoju situáciu. Ale môj názor sa po tejto prezentácii úplne zmenil, trebalo by im pomáhať, aby sa im situácia napravila.“

„Budem sa snažiť informovať ľudí z ulice o možnostiach zlepšenia ich situácie. Tento projekt sa mi páčil, bolo to zaujímavé a poučné a ukázalo mi to iný pohľad na ľudí bez domova.“

Šťastná v službe

PÝTATE SA, KTO MÔŽE BYŤ ŠŤASTNÝ PRI PRÁCI? ČLOVEK SO SILNÝM VNÚTORNÝM PRESVEDČENÍM, ŽE PRÁCA, KTORÚ VYKONÁVA, JE POZEMSKOU OSLOVU KRISTOVEJ LÁSKY, KTORÚ NÁM DÁVA. REČ JE O SV. ALŽBETE UHORSKEJ-DURÍNSKEJ, PATRÓNKE CHARITATÍVNEJ ČINNOSTI, KTOREJ SVIATOK SI CHCEME AJ POČAS DŇA OTVORENÝCH DVERÍ PRIPOMENÚŤ. PREČÍTAJTE SI O NAŠEJ PATRÓNKE Z TROCHU INÉHO POHLADU AKO BOLA INTERPRETOVANÁ DOTERAZ. SOM PRESVEDČENÁ, ŽE AJ V TOMTO ROKU BOJA PROTI CHUDOBE NÁM MÔŽE BYŤ PEKNOU INŠPIRÁCIOU AKO KONAŤ SKUTKY MILOSRDENSTVA.

Bola kňažnou, bola matkou, bola údajne aj rehoľníčkou, ale najviac bola slúžkou! Navyše - bola „šťastná“ slúžka v službe Spasiteľovej!

Narodila sa v Bratislave v roku 1207. Už v detstve ju, otec, kráľ Ondrej II. zasnúbil s durínskym kniežaťom Ľudovítom. Na jeho dvore, na hrade Wartburgu ju vychovávala jej budúca svokra. Alžbeta bola od prirodzenosti náklonná ku zbožnosti. Mala jemné a súcitné srdce. Radšej by volila zomrieť, ako uraziť Boha a zarmútiť blížnych. Ako dospievala, rástla v poznaní Boha a v láske k nemu. Svokre to nebolo spočítatku vhod. Radšej bola by videla Alžbetu žiť svetácky, ako kľačať na kľačadle alebo zaujímať sa o chudákov.

V štrnástom roku Alžbeta uzavrela manželstvo s dvadsaťročným Ľudovítom. Našťastie manžel jej dovolil konať všetky úkony zbožnosti a pokánia, sám sa o to ani veľmi nezaujímal. Alžbeta bola ponajprv vzorná manželka a matka. Porodila mu dieťa, ktoré vychovávala v bázni Božej. Popri materských a manželských povinnostiach sa venovala skutkom milosrdenstva. Myšlienka, že v chudobných a trpiacich žije Ježiš, ju priam fascinovala.

Druhou silou jej života bola láska k chudobe, akú odporúčal sv. František Assiský. Preto sa Alžbeta vedela podeliť o veci s tými, čo ich nemali. Neraz sa kajala tak, že svoje lepšie jedlá odkladala chudobným a chorým a sama sa uspokojila s almužnou - odpadkami!

V Marburgu, kde po manželovej smrti žila, dala vystaviť nemocnicu a postarala sa o personál a lieky. Sama denne ošetrovala tých chorých, ktorí boli najnevďačnejší, najšomravejší a najviac odporní pre svoju chorobu. Okrem toho robila, dnes by sme povedali, „podomovú ošetrovateľskú službu“. Zaujímal sa o opustených doma. Stalo sa napr., že navštívila istého starčeka, ktorý si postažoval, že by si rád vypil mlieka, ale si nevládze kravičku podojíť. Kňažná Alžbeta tak, ako bola, išla dojiť do maštale. Neobratná dojička zle pochodila, lebo krava ju ešte poriadne dokopala.

Keď konala tieto služby, priam so žiariacou tvárou hovorovala: „Aká radosť, aké šťastie smieť slúžiť Spasiteľovi!“ Keď niekto chcel vidieť kňažnú šťastnú, pozeral sa na ňu, keď slúžila. Vždy mala na pamäti prvú „Slúžku“ - Najsvätejšiu Pannu!

Veľkosť našej lásky a hrdinskosť sa prejavujú len vo veľkých skúškach. Kto sa to nenaučí v malom, nech si nenamýšľa, že zdolá nápor veľkých záťaží.

Pozrime sa na sestru Alžbetu, ako bola pripravovaná, keď Boh ju postavil pred promóciu života. Všimnime si srdce tejto ženy, akú mala silnú lásku, keď dokázala:

- Prijat' odovzdanie smrť manžela, keď mala 20 rokov
- Prijat' za noci vyhnanie z hradu s tromi maličkými sirôtami. To jej urobil manželov brat, ktorý zatúžil zmocniť sa bratovho hradu, keď sa dozvedel
- Prijat' za byt maštaľ, keď švager zakázal všetkým poddaným poskytnúť jej prístrešie.
- Prijat' údel žobráčky, lebo so sebou si nesmela zobrať ani to najnutnejšie pre seba a dieťa.
- Prijat' najčernejší ľudský nevďak ako údel života.

Raz Alžbeta prechádzala cez lavičku ponad vodou. Istá žobráčka, ktorú predtým kňažná opatrovala, išla proti nej. Keď sa mali stretnúť, žobráčka štvachla do zoslabenej kňažnej, že tá spadla do bahnitej studenej vody. Navyše ju žobráčka zasypala ešte nádvákami:

Tak ti treba, keď si sa nezachovala ako kňažná! Alžbeta pokojne odpovedala: Máte pravdu, starénka!

Ani v svojom poníženom stave sa Alžbeta nevzdala skutkov milosrdenstva. Ešte aj do

svojho bytu v maštali pritulila k trom sirôtam istú ženu, ktorá nemala kde nocovať. Ráno Alžbeta s prevkapaním zbadala, že žena za noci ušla a zobrala jej posledné vrchné šaty.

Čo urobila Alžbeta? To, čo urobila v prvé ráno svojho vyhnanstva! Klakla si na slamu a spievala Magnifikat Prvej Slúžky! Vzdávala vďaky, že Pán ju urobil hodnou byť tak chudobnou, ako bol on sám v jaslíčkách a na kríži. V ono prvé ráno sa ponáhľala do chrámu a prosila rehoľníkov, aby spievali Tedeum na poďakovanie za podobnosť so Synom Božím! Z tohto biedneho stavu ju neskôr vyslobodil matkin brat biskup Ekbert a durínski rytieri, ktorí sa vrátili z výpravy s manželovými ostatkami.

Ako sa zachovala potom Alžbeta? Ostala verná svojej milovanej chudobe! Verná skutkom milosrdenstva! Nikdy nikomu sa nepomstila! Vstúpila údajne do III. Rádu svätého Františka. V meste Marburgu, kde žila, založila rozsiahlu nemocnicu a domov pre starých a osamelých. Sama im obetavo slúžila, bez nároku na vďaku. Na hrad sa už nenastahovala. Žila v chudobnej chatrči až do smrti. Zo skúšok nevychádzala. K týmto pridávala ešte prísne pôsty a službu chudobným. Strávená láskou k Bohu a k blížnym a šťastná v službe Spasiteľovej, odovzdala svoju šľachetnú dušu Spasiteľovi ako 24-ročná 17. novembra 1231. O štyri roky dostalo sa jej vznešenej rehabilitácie. Cirkev svätá ju vyhlásila za svätú a neskôršie za patrónku charitatívnej činnosti.

Literatúra: Miriam Lipovská: „Celý rok so svätými“, Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím 1988, s. 926-929

Porovnajme si svoju lásku, svoju chudobu, svoje znášanie trpkosti a životných skúšok s touto kňažnou, matkou, rehoľnicou!

- ChSC - hygiena, soc. šatník, strava - 57 klientov, niektorí začali službu využívať opakovane
- Poradenstvo, asistencia, konzultácie (doklady, evidencia pre soc. dávky, trvalé bydlisko etc.) - 49
- Vybavovanie práce v rôznych formách (aktívne, dobrovoľnícke, brigády, práca na dohodu, TPP) vrátane kontaktovania ÚPSVaR, pracovných agentúr, alebo pohovor s potenciálnym zamestnávateľom, či účasť na výberovom konaní - 47

Významnou súčasťou projektu sú **informačné prednášky o problematike chudoby, sociálneho vylúčenia a ľudských práv**. Doteraz sa zrealizovalo 23 prednášok: 22 na stredných školách - gymnáziá, zdravotnícke školy, stredné priemyselné školy, obchodné akadémie - a 1 pre majoritnú populáciu v mestskej časti Košice - KVP. Prednáša vždy jeden z troch lektorov, ktorí sú k dispozícii - Bc. Soňa Hlaváčová (vedúca zariadenia) a Mgr. Jana Dolobáčová (sociálny poradca) pracujú v útulku pre bezdomovcov a Mgr. Miroslav Firda (vedúci zariadenia, sociálny poradca) pracuje v zariadení núdzového bývania v Košiciach. Na školy sme rozposlali informačný mail s ponukou bezplatných prednášok a návratkou a školy sa nám už sami hlásili kedy by prednášku radi zrealizovali. Prednášky trvajú jednu až dve hodiny podľa toho, koľko času vyučujúci lektorom vyčlenia. Na prednáškach sa rozoberá problematika chudoby na Slovensku, vo svete, príčiny chudoby, hovorí sa o ľudských právach a konkrétne prípady, ako ľahko sa človek môže stať bezdomovcom. Taktiež sa rozpráva o činnosti Charity v tejto oblasti. Vyše polovicu prednášok spestril aj klient Charitného domu sv. Alžbety, ktorý študentom veľmi otvorene porozprával o jeho živote na ulici a boji s alkoholizmom. Takýto živý príklad študentov veľmi zaujal a väčšinou sa po prednáške rozprúdila živá diskusia s klientom a lektormi. Dopyt po prednáškach je veľký a odozva veľmi dobrá. Zúčastnení po ukončení prednášky napíšu krátku správu o tom, či im prednáška nejakým spôsobom zmenila pohľad na sociálne vylúčených, na chudobu. U polovice poslucháčov dochádza k výraznému zníženiu predsudkov voči tejto skupine ľudí.

Zuzana Nemcová

Európsky rok 2010 v znamení boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu

80 miliónov obyvateľov EÚ žije pod hranicou chudoby. Problém chudoby sa dotýka až 19 miliónov detí v EÚ. 1 z 10 Európanov žije v domácnosti, kde nikto nemá prácu. Tohtoročná kampaň Európskej komisie obracia pozornosť celej EÚ k boju proti chudobe, ktorá sa priamo týka každého šiesteho Európana.

V rámci Európskeho roka 2010 pripravilo Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku počas celého roka množstvo podujatí a aktivít. Za všetky môžeme spomenúť účasť na najväčšom slovenskom hudobnom festivale Bažant Pohoda, kde sme pre návštevníkov pripravili množstvo podnetných diskusií, divadelné predstavenia a koncerty. Alebo naše partnerstvo na filmovom festivale Artfilm Fest v Trenčianskych Tepliciach, kde sme uviedli filmy so sociálnou tematikou. A v neposlednom rade je to aj celoročná spolupráca s niektorými neziskovými organizáciami, ktorej cieľom je zmierniť častokrát neľahké životné podmienky ľudí trpiacich chudobou alebo tých, ktorých životný osud posunul až na okraj našej spoločnosti.

VIAC AKO LEN NÁLEPKY NA SMETIAKOCH

Začiatkom marca sme odštartovali v rámci tohto roka neobvyklú komunikačnú kampaň. Po celej Bratislave bolo vylepených vyše 6000 nálepiek na kontajnery s komunálnym odpadom. Nálepky poskytujú informácie o pomoci pre ľudí ohrozených chudobou ako i pre tých, ktorí chcú týmto ľuďom pomôcť. Napríklad bezdomovci sa môžu dozvedieť, ako sa stať predajcom časopisu Nota Bene a kde v Bratislave sa nachádzajú výdajne jedla. Na nálepkách je uvedené telefónne číslo, kam môžu ľudia volať, ak nájdu človeka v núdzi a adresa neziskovej organizácie Depaul Slovensko. V jej priestoroch sa uskuotočňujú zbierky oblečenia, jedla a hygienických potrieb pre ľudí bez domova. Nezisková organizácia Depaul im zároveň ponúka miesto, kde môžu prespať.

Slávnostné vylepenie prvého kontajnera v priestoroch nocľahárne pre bezdomovcov Depaul

Organizátormi celého projektu sú Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku a OLO a.s. (Odvoz a likvidácia odpadu). Partnermi projektu sú Depaul Slovensko, prevádzkovateľ nízkoprahovej nocľahárne pre bezdomovcov a o.z. Proti Prúdu, vydavateľ časopisu Nota Bene.

ARTFILM FEST - FILMOM PROTI CHUDOBE A SOCIÁLNEMU VYLÚČENIU

Sociálne témy sú jedným z dôležitých námietov v súčasnej európskej kinematografii. Preto sme sa rozhodli stať sa partnerom najväčšieho slovenského filmového festivalu Artfilm Fest 2010, ktorý sa konal v Trenčianskych Tepliciach od 18. do 26. júna 2010. Cieľom festivalu bolo predstaviť filmy, ktoré rezonujú vo svete, priniesť na Slovensko snímky ovenčené cenami z prestížnych filmových festivalov, ponúknuť priestor milovníkom kvalitného filmu a prostredníctvom kvalitných filmových diel upozorniť na súčasné problémy Slovenska, Európy a sveta. Okrem hviezd strieborného plátna mohli diváci na festivale vidieť aj filmy, ktorých hlavnou témou je boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.

Filmy so sociálnou tematikou:

- rumunský film **FRANCESCA** (2009, R. Bobby Paunescu),
- koprodukčný film Veľkej Británie, Francúzska a Nemecka **SHE, A CHINESE** (2009, Xiaolu Guo),
- švédsky snímok **SEBBE** (2010, Babak Najafi),
- srbsko-albánsky film **MEDENI MESEC** (Honeymoon, 2009, Goran Paskaljevic),
- maďarský film **A VÁGYAKOZÁS NAPJAI** (The Days of Desire, 2009, József Páskovszky),
- koprodukčný dánsko-švédsky film **SUBMARINO** (2010, Thomas Vinterberg),
- fínsky film **LASKETTU AIKA** (All Boys, 2009, Markku Heikkinen),
- švédsky film **APAN** (The Ape, 2009, Jesper Granslandt).

V rámci oficiálneho programu festivalu diskutovali s Jurajom Kušnierikom „ambasadorky“ Európskeho roka 2010 Dorota Nvotová a Janette Maziniová. Témou bola chudoba a vylúčenie zo spoločnosti.

Účastníci Bažant Pohoda festivalu pred stanom EÚrôpa

EURÓPSKA POHODA

V júli tohto roku sa opäť otvorili brány najväčšieho slovenského festivalu Bažant Pohoda. A na ňom sme nechýbali ani my. Zastúpenie Európskej komisie bolo jedným z partnerov festivalu a vo svojom európskom cirkusovom šapitó prinieslo množstvo zaujímavých vystúpení, diskusií a koncertov. Prezentáciou našich aktivít na festivale Bažant Pohoda sme chceli upriamiť pozornosť najmä mladých ľudí na vážne spoločenské fenomény ako je chudoba a sociálne vylúčenie, chceli sme rozprúdiť diskusiu, ale tiež sa dobre zabaviť. V našom stane nazvanom EÚrôpa sme dali priestor tým, ktorých sú často krát vytláčani na okraj spoločnosti. Návštevníci festivalu si mohli pozrieť predstavenia hercov s mentálnym a zdravotným postihnutím z Divadla z pasáže. Bokom neostali ani tí, ktorí nemajú vlastnú strechu nad hlavou. Herci - bezdomovci z Divadla bez domova nám ukázali, že ani neľahká životná situácia nemôže zničiť ich túžbu vrátiť sa späť do normálneho života. Divadlo okrem práce s marginalizovanými skupinami obyvateľstva pomáha spájať rôzne pohľa-

Herci z Divadla bez domova počas diskusie stanom EÚrôpa

dy hercov a tvorcov divadla na svet. Koláž japonskej hudby a premietaných vizualizácií vytvorila harmonický celok, v ktorom je údernosť krátkych výpovedí hercov podčiarknutá i tým, čo zostáva nevyzrepané. Na svoje si mohli prísť aj fanúšikovia dobrej hudby. Svoj svet im priblížili rómski hudobníci, ale aj interpreti vážnej hudby. Aj takými aktivitami chce Zastúpenie Európskej komisie v SR prispieť k boju proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.

Zastúpenie Európskej komisie v SR

Európa na nohách

Až 17 % obyvateľov EÚ žije v riziku chudoby. Poslanci Európskeho parlamentu venujú tejto téme veľkú pozornosť a naša Informačná kancelária EP sa tiež snaží zvýšiť povedomie o tomto probléme. Žiaľ, nie je v našich silách chudobu eliminovať konkrétnymi materiálnymi príspevkami a nemôžeme ani organizovať zbierky alebo zriaďovať fondy finančnej pomoci. To ani nie je náš účel. Našou činnosťou a aktivitami sa snažíme na tento fenomén upozorňovať a zvyšovať tak informovanosť a povedomie o tomto probléme v našej spoločnosti.

OTVÁRACIA KONFERENCIA ER 2010

8. marca 2010 sa v Bratislave konala otváracia konferencia Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu 2010. Robert Hajšel, riaditeľ IK EP vo svojom príspevku zdôraznil potrebu boja proti chudobe, venoval sa problematike detí ohrozených chudobou a predstavil projekty IK EP zamerané na zvýšenie povedomia občanov o tejto problematike. Súčasťou konferencie bolo aj predstavenie oficiálnych vyslancov a vyslankýň ER 2010 a ich emotívne vystúpenia.

OLYMPIÁDA ĽUDSKÝCH PRÁV

Celoštátne kolo XII. ročníka Olympiády ľudských práv sa uskutočnilo 9. až 11. marca 2010 v Liptovskom Jáne. Hlavnou témou bola multikultúrna výchova, pričom hlavným cieľom súťaže je budovanie právneho

povedomia o ľudských právach vo všetkých komunitách mládeže. IK EP viedla workshop zameraný na predstavenie práce Európskeho parlamentu v oblasti ľudských práv a bola garantom súťaže esejí na tému Čo pre Vás znamená 19 miliónov detí ohrozených chudobou v EÚ v Roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Víťaznú esej Nikoletty Hodosiovej z Veľkého Medera si môžete prečítať na www.europskyparlament.sk v rubrike naše aktivity.

FÓRUM OBČANOV V KOŠICIACH

Problémom s chudobou a sociálnym vylúčením v rámci Európskej únie sa venovalo Fórum občanov, ktoré sa uskutočnilo 16. apríla 2010 v Košiciach. Až 8 % zamestnaných Európanov žije napriek práci v riziku chudoby. Europoslanci diskutovali aj o sociálnych opatreniach znižujúcich mieru chudo-

Kto sme?

Informačné kancelárie EP fungujú vo všetkých hlavných mestách členských štátov EÚ a zameriavajú sa hlavne na:

- Informovanie občanov o histórii, právomociach, štruktúre a fungovaní Európskeho parlamentu. Oboznámiť ich rozhodnutiami prijímanými v EÚ, ktoré ovplyvňujú náš každodenný život (napr. lacnejší roaming v mobilnej komunikácii, vyššia bezpečnosť potravín, kompenzácie za oneskorenie letov, viac peňazí na výmenné stáže...). Informácie o EP a o činnosti jeho poslancov môžete nájsť na stránke www.europskyparlament.sk, ako aj v rôznych brožúrach. Materiály možno získať aj v Európskom informačnom centre v Bratislave, na ulici Palisády 29, ktoré zdieľame spolu so Zastúpením Európskej komisie.
- Organizovanie rôznych podujatí - prednášky, semináre, konferencie, workshopy, besedy, kvízy, výstavy, koncerty, na ktorých sa môžete dozvedieť viac o práci EP a poslancov.
- Preposielanie tlačových správ novinárom zabezpečuje vysokú informovanosť médií. Je na ich rozhodnutí, koľko z týchto informácií sa dostane aj na obrazovku alebo do novin. Novinárov pozývame na zasadnutia EP do Štrasburgu a organizujeme pre nich vzdelávacie semináre, či už v Bruseli alebo na Slovensku.

Zastúpenie Európskej komisie sa zvykne označovať ako „oči, uši a ústa Európskej komisie“, pretože zlepšuje komunikáciu medzi inštitúciami Európskej únie a jej občanmi na Slovensku. Veľmi dôležitá je práve spolupráca s médiami prostredníctvom ktorých poskytuje občanom informácie o činnosti Komisie, jej politikách a udalostiach v EÚ. Ďalšou našou úlohou je politická spolupráca a spravodajstvo, ako aj zabezpečenie informovanosti Európskej komisie o každodennom dianí v SR. Dôležitou súčasťou našej práce je aj zvyšovanie povedomia a znalosti našich občanov o európskej agende, pretože ovplyvňuje každodenný život nás občanov EÚ. Informačných kanálov je viacero, či už prostredníctvom spomenutých médií alebo spolupracou so školami, univerzitami či mimovládny sektorom. Aktuálne informácie prinášame aj prostredníctvom internetovej stránky www.europa.sk ako aj v Európskom informačnom centre v Bratislave. Informácie o EÚ poskytuje aj naša sieť EUROPE Direct, ktorá má svoje centrá v 12 slovenských mestách (Senica, Trenčín, Nitra, Komárno, Banská Bystrica, Brezno, Lučenec, Poprad, Rožňava, Prešov, Košice, Trebišov). Nájdete tam aj kontaktné údaje príslušných organizácií, ktoré by ste chceli osloviť a odporúčania na prekonanie praktických problémov pri uplatňovaní občianskych práv v Európe. EUROPE Direct je možné kontaktovať aj na bezplatnom telefónnom čísle 00800 67 89 10 11 z celej EÚ.

by. Medzi štyrmi poslancami Európskeho parlamentu, ktorí sa zúčastnili na podujatí bol aj Simon Busuttill z Malty, ktorý hovoril o problémoch imigrácie z Afriky do Európy.

OHROZENIE SENIOROV CHUDOBOU A SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM

Senióri patria medzi skupinu obyvateľov najviac ohrozenú chudobou. S partnermi sme zorganizovali seminár s názvom Ohrozenie seniorov chudobou a sociálnym vylú-

čením. Podujatie sa uskutočnilo 17. apríla 2010 v Bojniciach za účasti Anny Záborskej, poslankyne Európskeho parlamentu, Jozefa Mikloška, predsedu Združenia kresťanských seniorov Slovenska, Jána Benčeka, čestného predsedu Združenia kresťanských seniorov Slovenska a Roberta Hajšela, riaditeľa IK EP na Slovensku. Robert Hajšel na stretnutí zdôraznil, že v súčasnosti čelí v EÚ riziku chudoby takmer pätina obyvateľstva, pričom najohrozenejšími skupinami sú deti do 17 rokov a dôchodcovia. Riziko chudoby je však relatívny údaj, keďže jej hranica je v jednotlivých krajinách rôzna. V relatívnej chudobe žijú tí, ktorí si nemôžu dovoliť odísť ani na dovolenku alebo kúpiť mäso na obed, prípadne vykurovať svoj dom.

DISKUSNÉ FÓRUM: PRINÁŠA ZDRAVOTNÉ POSTIHNUTIE RIZIKO CHUDOBY DO RODINY?

Diskusné fórum zorganizovala Informačná kancelária Európskeho parlamentu v spolupráci s Národnou radou občanov so zdravotným postihnutím v SR 23. apríla 2010 v Bratislave. Zbežný pohľad na to, ako vyzerá životná realita rodín so zdravotne postihnutými deťmi poskytli tri svedectvá a tri rôzne príbehy dvoch matiek a jednej starej matky. V rámci podujatia vystúpili aj poslanci EP Monika Flašíková-Beňová a Miroslav Mikolášik. Medzi krokmi, ktoré EP podnikol smerom k občanom so zdravotným postihnutím spomenuli antidiskriminačnú smernicu, ktorá hovorí, že zdravotné postihnutie nesmie byť dôvodom pre diskrimináciu v pracovných vzťahoch. Hovorili tiež o pripravovanej smernici, ktorá sa má týkať zákazu diskriminácie vo všetkých ostatných sférach a upravovať by mala aj postavenie ľudí, ktorí sa starajú o postihnutého člena domácnosti.

Informačná kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku

Mladí bojovali za zlepšenie prístupu k liečbe HIV u detí

Šesť študentov Gymnázia sv. Edity Steinovej v Košiciach zúčastnilo 28. Medzinárodnej konferencie o AIDS, ktorá sa konala vo Viedni 18. - 23. júla 2010. Aktívne sa zapojili spolu so svojimi rovesníkmi z Rakúska a Slovinska do programu pre mladých. V rámci dopoludňajšieho spoločného workshopu pripravili videomateriál, ktorý bol počas záverečného programu prezentovaný verejnosti. V krátkom filme študenti vyjadrili svoj názor, čo v nich evokuje táto téma. Ich úlohou bolo tiež vytvoriť obrovskú maketu

srdca pomocou koláže. Workshop bol zameraný na tému prístupu detí chorých na AIDS k zdravotníckej starostlivosti. Počas večerného programu odovzdal prezident rakúskej charity, Franz Küberl, výzvu s 21.000 podpismi, zozbieranými rakúskymi študentmi, adresovanú verejnosti a politikom, zástupkyňami rakúskeho ministerstva zahraničných vecí. Mimochodom, Rakúsko je jedinou krajinou EÚ, ktorá neprispieva do fondu boja proti AIDS. Košickí študenti tak využili ponuku SKCH, ktorej predchádzala ich účasť na projekte SKCH venovanom téme HIV/AIDS. Tento projekt bežal celoročne na základných školách po celom Slovensku.

Kampaň za zlepšenie prístupu k testovaniu a liečbe detí na HIV/AIDS je súčasťou spoločného projektu Slovenskej katolíckej charity (SKCH) a charít Rakúska a Slovinska. Na Slovensku sa do kampane rozvojového vzdelávania zapojilo vyše 80 základných a stredných škôl a takmer 3000 žiakov. Cieľom kampane bolo zvyšovať verejné povedomie u mladých ľudí o fenoméne HIV/AIDS, jeho prepojenia s chudobou, pretože brzdí rozvoj chudobných krajín subsaharskej Afriky. „Chceme, aby mladí ľudia v dospelosti vedeli zaujať solidárny postoj k ľuďom v rozvojových krajinách a chápali svet ako jedno veľké spoločenstvo kde sme všetci prepojení a silnejší majú pomáhať slabším a chudobným“, hovorí Radovan Gumulák, generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity.

K dnešnému dňu 2,1 milióna detí mladších ako 15 rokov žije s vírusom HIV. 62% z týchto detí potrebuje antiretrovirálne (ARV) lieky špeciálne prispôbené na liečbu detí, no nemajú k nej prístup najmä pre nedostatok financií. „HAART“ je v angličtine vlastne taká slovná hračka: na jednej strane za týmito písmenami skrýva

medikamentózna starostlivosť pre hiv+ ľudí („Highly Active Anti-Retroviral Treatment“) a na druhej strane to znamená srdce. „Toto kampaňou chceme vlastne povzbudiť farmaceutické spoločnosti, vlády, ale aj spoločenstvo ľudí, aby ukázalo týmto hiv+ deťom svoje srdce a ľudskú tvár.“, hovorí o kampani Robert Vitillo, expert na hiv/aids z Caritas Internationalis. SKCH podporuje od ro-

ku 2008 takmer 100 detí vo Vietname a v Namíbii, z ktorých väčšina sú siroty.
mk, at

Charita.sk s novým dizajnom

Od 12. júla sa môžeme popýšiť novým dizajnom webovej stránky. Ako vidno z ukážky nižšie, získali sme v úvodnej tretine obrazovky priestor na štyri hlavné správy, ku ktorým sú obrázky. Každý z týchto štyroch menších obrázkov sa po istom čase zväčší a vidno aj krátky text v upútavke. V pravom hornom paneli sa nachádza mapka Slovenska rozdelená podľa aktuálneho členenia rímskokatolíckej cirkvi. Aby ste videli, na akom území sídli ktorá diecézna charita, je potrebné prísť myšou na názov diecéznej charity a následne sa vyznačí na mapke jej územie. Po kliknutí na názov diecéznej charity je návštevník webu presmerovaný na príslušnú webovú stránku, ak ju diecézna charita má. V spodnej časti sa nachádzajú dva samostatné projekty, a to Adopcia na diaľku a Pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi. Prajeme príjemné browsovanie na našom webe!
at

Projekty na Haiti

700 ŽIAKOV POKRAČUJE VO VZDELÁVANÍ

Caritas dala postaviť dvanásť provizórnych tried v hlavnom meste Haiti Port-au-Prince pre 700 žiakov. Pôvodnú budovu školy Jána Pavla II. totiž zemetrasenie úplne zničilo. Vďaka podpore slovenských dobrodincov, ktorí prispeli do zbierky, tak vyučovanie už beží niekoľko týždňov v provizórnych triedach, ktoré tvorí konštrukcia z drevených hranolov s jednoduchou plechovou strechou. Škola prijíma žiakov od materskej školy až po 9. ročník. Deťom sa poskytujú jedno teplé jedlo denne. Vzdelá-

vanie škola umožňuje aj dospelým, ktorí nevedia čítať a písať. Pre nich je určená jediná špeciálna trieda kurzu alfabetizácie. „Bolo potrebné vytvoriť podmienky, aby vyučovanie mohlo pokračovať. Provizórne triedy poskytnú ochranu pred dažďom, ktorý je v tomto období na Haiti veľmi častý. Triedy sa budú využívať dovtedy, kým nebude hotová murovaná stavba novej školy,“ uviedol generálny sekretár Radovan Gumulák.

Prevádzku školy zvažuje Charita podporovať do budúcnosti formou adopcie na diaľku. Provinciálna predstavená z rehole Vincenciek, ktoré školu prevádzkujú, vo svojom liste slovenským dobrodincom uviedla: „Ďakujeme vám za pomoc, vďaka ktorej cítime, že Haiti a my nie sme sami voči všetkým týmto veciam. Počítajte s našou modlitbou a vďakou od tých, ktorým sa dostalo vašej solidarity“.

Na celý projekt minula charita desaťtisíc amerických dolárov. „Je to znakom, že v rozvojových krajinách sa dá aj za málo peňazí urobiť veľa dobra,“ uviedol Radovan Gumulák. Charita mieni svojimi projektmi obnovy podporiť predovšetkým miestnu ekonomiku, pri stavbách a projektoch bude zamestnávať miestnych ľudí, ktorí si takto môžu získať zdroj obživy. „Materiál sa snažíme v čo najvyššej miere nakupovať na Hati, aby sme podporili miestnu ekonomiku. Vozit materiál z Európy budeme iba v nevyhnutných prípadoch. Chceme v maximálnej miere využívať miestne zdroje,“ dodáva Gumulák.

ŽIVITELOM RODÍN SME DALI POCTIVÚ PRÁCU

Sestry z kongregácie Marie Reine Immaculé, s ktorými spolupracuje SKCH, bývajú na kopci v štvrti Canapé-Vert. Sestry tu okrem

kláštora mali postavený noviciát a internát so školou pre dievčatá, kde ich učili domácim prácam, aby sa dokázali ľahšie zamestnať. Po zemetrasení zostali z internátu len ruiny, budovy noviciátu a kláštora sú poškodené a nedajú sa už používať. V ruínach zahynulo sedem dievčat. SKCH rozbehla program cash-for-work (peniaze za prácu), ktorým pomáha sestram. V rámci tohto programu sme zamestnali 20 pracovníkov z okolitých táborov, ktorí sú momentálne bez práce. Za každý odpracovaný deň, kedy odstraňujú trosky spadnutého internátu, dostávajú od nás 5 dolárov.

Radovan Gumulák, generálny sekretár SKCH,

uzatvára príspevok slovami: „Okrem vytvorenia dočasných pracovných miest, tak pomáme vyčistiť priestory, ktoré môžu sestry využívať zasa pri pomoci miestnemu obyvateľstvu. Program by mal trvať približne jeden mesiac a veríme, že pomôže miestnej komunite aspoň dočasným zárobkom v ich finančnej núdzi.“

Belonise, Jean Pierre a Duncan poodhalili svoje príbehy po zemetrasení a vysvetlili pohľadky zapojenia sa do projektu Cash for work.

Ako nasýti Belonise svoje tri deti?

„Potrebujem peniaze! Moja rodina potrebuje peniaze! Som zdravotná sestra a je paradoxné, že v krajine, v ktorej toľko ľudí potrebuje byť ošetrovaných, si nemôžem nájsť prácu!“ hovorí 37-ročná Belonise Edouard. „Poslala som de-

siatky životopisov, ale doteraz žiadna odpoveď! Cash for work je jediná možnosť, ktorá mi zostáva, aby som nakrmila moje tri deti,“ dodáva mladá žena, ktorá sa pripojila k tímom Cash for work. Belonise pomáha s distribúciou jedla a rozdáva kupóny pre tisícky ľudí, ktorí čakajú v rade, aby dostali svoj prídel.

Zo skúseného advokáta sa stal koordinátor distribúcie jedla

Jean Pierre Bouves je v podobnej situácii. „Som skúsený advokát, mám za sebou roky praxe, ale je nemožné nájsť si prácu! Zemetrasenie zničilo môj dom a všetko, čo som mal,“ vysvetľuje. Už niekoľko týždňov je Pierre zodpovedný za bezpečnostný tím pracovníkov, ktorý sa stará o distribúciu jedla. Je spokojný, že bol vybraný na túto pozíciu a berie svoju úlohu veľmi vážne: „Cash for work je tu moja jediná alternatíva. Práca nie je pravidelná, zarábam málo peňazí, menej ako 200 gúrd denne (okolo 4 eur), ale je to lepšie ako nič,“ dodáva bývalý advokát.

Staval latríny v tábore

Pre Duncana predstavujú tieto programy viac ako len peniaze. „Som rád, že som sa zapojil do projektu a že som sa zúčastnil na stavbe latrin v našom tábore! Som hrdý, že som tu mohol prispieť k zlepšeniu životných podmienok,“ vysvetľuje 19-ročný študent, ktorý prišiel do tábora Acra dva týždne po zemetrasení. So svojim kamarátom Davidom sprevádzal počas desiatich dní skupiny zabezpečujúce vodu a kanalizáciu z Caritas a je rád, že ľudia môžu využívať tieto služby.

POTRAVINOVÁ POMOC PRE ZNEVÝHODNENÝCH V SIBERTE

16. júla poskytla SKCH základné potraviny ako ryža, olej, cukor, mlieko pre jedáleň v Siberte, na okraji Port-au-Prince, ktorú spravujú sestry z kongregácie Dcéry kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul. O situácii v tejto najchudobnejšej štvrti hovorí slovenská sestra Anna Ciganpálová: „Ešte pred zemetrasením si mnoho ľudí nedokázalo zabezpečiť základné potraviny v dôsledku finančných ťažkostí. Po zemetrasení ceny ešte stúpili a ľudia majú ešte obmedzenejší prístup k základným potravinám.“

Sestry každý deň varia jedlo pre 160 znevýhodnených ľudí v Siberte, z toho najmä pre deti z ulice, chorých a starých. Zabezpečujú tiež dodávku jedla do príbytkov tých, ktorí sa pre zdravotné problémy nemôžu do jedálne dostať. Sestra Anna o príprave jedla: „Sestry pripravujú na raňajky zvyčajne mlieko s keksami alebo kukuričnú kašu a džús. Na obed podávajú kukuričnú kašu alebo ryžu s párkom a zeleninou, alebo ryby v konzerve so štavou.“

Radovan Gumulák zakončuje: „Ako vidíme, aj takýmto jednoduchým jedlom dokážu sestry každý deň nasýtiť desiatky chudobných ľudí, ktorí by ináč len veľmi ťažko nachádzali iné možnosti obživy.“

HAITSKÉ ŽENY ROZBIEHAJÚ OBCHODY VĎAKA PODPORE SKCH

Na Haiti bola nezamestnanosť pred zemetrasením 70%. Po zemetrasení sa toto číslo ešte zvýšilo. Štát ponúka len niečo vyše 50.000 pracovných miest. Súkromný sektor vytvára zhruba 120.000 pracovných miest. Najväčšiu časť pracovných miest tvorí tzv. neformálny sektor, teda ľudia, ktorí majú svoje obchody, remeslá a pracujú nezávisle od štátu. Po zemetrasení však veľa ľudí stratilo všetko, čo malo.

Slovenská katolícka charita podporila s misionármi z Montfortains vybranú skupinu 19 žien na rozbehnutie obchodu. Ide o opustené, prevažne mladé ženy, ktoré žijú len so svojimi deťmi a musia sa samé starať o živobytie. Po poskytnutí finančného daru 500 amerických dolárov si každá zo žien vybrala oblasť, v ktorej bude „obcho-

dovať“. Niektoré nakúpili oblečenie, sandále, posteľnú bielizeň, iné sa venujú predaju kozmetických produktov, telefónnych kariet či nealkoholických nápojov.

Väčšina žien mala skúsenosti s podnikaním už pred zemetrasením, čo im pomáha pri naštartovaní podnikania. 24-ročná Karine Lourdes hovorí: „Pred zemetrasením som zvykla predávať oblečenie. Všetko som však stratila, preto sa vďaka daru Charity môžem opäť vrátiť k obchodovaniu. Chcela by som dokončiť aj štúdiá a keď sa podarí ísť na univerzitu.“ Karine má syna, o ktorého sa musí postarať a býva v stane u misionárov z Montfortains. Roseline George býva v jednej štvrti hlavného mesta v prenajatom dome. Z peňazí, ktoré dostala, nakupuje telefónne karty a tričká pre dievčatá. „V budúcnosti by som chcela ísť nakupovať veci do Dominikánskej republiky, lebo tam je to lacnejšie. A neskôr, keď sa podarí až do Panamy, ktorá je snom každej obchodníčky. Potom si otvorím svoj vlastný obchod a nebudem už predávať na ulici,“ uzatvára Roseline. ez

SÚŤAŽ: Najkrajšia vianočná pohľadnica

Premietnite okamih veľkej radosti z narodenia Nášho Pána do kresby, ktorá bude vyobrazená na vianočnej pohľadnici Slovenskej katolíckej charity. Pohľadnicu s tvou kresbou rozošleme k vianočným sviatkom našim partnerom, podporovateľom, ako aj poslancom NR SR a masopráv. Rozhodli sme sa osloviť s týmto nápadom vás, naše charitatívne zariadenia po celom Slovensku a vyhlásiť súťaž o najkrajšiu kresbu na tému „Vianoce“. Nejde o profesionalitu, ale skôr o jednoduchosť a úprimnosť srdca, ktorú autor do kresby vloží. Čo vás a hlavne vašich klientov, mladších i starších, detí či rodičov napadne, keď počujete slová „Vianoce“? Najkrajšia kresba sa stane oficiálnym motívom vianočnej pohľadnice SKCH 2010 a meno autora kresby uvedieme na jej zadnú stranu. Víťazovi ponúkame víkendový pobyt v Tatrách v Dolnom Smokovci.

Odteraz až do 25. novembra posielajte kresby na adresu: Slovenská katolícka charita, Kapitulská 18, 814 15 Bratislava.

Kde jedni končia, iní začínajú...

Je to podľa mňa výstižná veta znázorňujúca kolobeh udalostí. Ako ľudia prichádzajú, tak aj odchádzajú, charitu nevyvímajú.

Keďže pole pôsobnosti SKCH sa rozširuje, aj naše rady rozšíril v máji nový kolega – Marián Kolenčík. Zodpovedný je za koordináciu vzdelávacieho projektu Klimatické zmeny. Okrem toho do jeho kompetencií patrí rozvojová pomoc, s ktorou má osobné skúsenosti vďaka účasti na jezuitskom projekte Misia India 2008. Marián, vitaj!

Tiež by som rada dodala, že s príchodom prvého letného mesiaca prestala pracovať na sekretariáte Mária Kolková a od augusta sa s nami rozlúčil aj Jozef Žuffa. Obom im želáme všetko dobré po osobnej aj profesnej stránke.

mk, at

Poodkry význam lásky

Z čohokoľvek, čo by sa malo a mohlo povedať o láske, jasne vyplýva, že skutočná láska si vyžaduje zabudnúť na seba. Mnoho ľudí používa toto slovo a nechápe jeho skutočný význam alebo nevie milovať vo väčšom rozsahu. Skúškou skutočnej lásky je, či vieme naozaj zabudnúť sa seba. Je veľa falošných produktov na trhu, ktoré sa nazývajú láska. V skutočnosti majú nesprávne pomenovanie. Občas môžeme uspokojenie našich potrieb nazvať „láskou“. Dokonca môžeme aj mnoho urobiť pre iných bez skutočnej lásky. Úlohou testu tu zohráva otázka zabudnutia na seba.

Vieme upriamiť svoju myseľ na šťastie a na uspokojenie druhých?

Sme schopní na chvíľu zabudnúť na to, čo pre nás urobia iní a zamerať sa skôr na to, čo urobím my pre nich?

Ak chceme naozaj milovať, musíme si položiť tieto otázky.

John Powell

(Prečo mám strach milovať? 1996)

PREJAVME SOLIDARITU S CHUDOBNÝMI

19. 11. 2010

Pozývame vás na

Deň otvorených dverí

**v zariadeniach v Nitre, Banskej Bystrici,
Martine, Čadci, Žiline, Lučenci, Košiciach,
Prešove, Bratislave**

Príd' k nám, spoznaj nás, pomáhaj s nami

www.mladacharita.sk
02 5443 1506

